

for lægemidler til produktionsdyr. Ordningerne indebærer, at der via en række særlige forretnings- og forenkinskonstruktioner udbetales bonus til brugerne/af-tagerne af lægemidler til produktionsdyr. Udbetalin-gen af bonus til slutbrugere indebærer, at det gælden-de fastprissystem på medicinområdet reelt sættes ud af kraft for så vidt angår lægemidler til produktions-dyr. Nogle af ordningerne er blevet erklæret ulovlige af myndighederne, mens andre er anset for at være på grænsen af – om end ikke i direkte strid med – lovgiv-ningen. Ordningerne er hidtil kun set inden for det ve-terinærmedicinske område. Der har imidlertid været forlydender om, at lignende ordninger vil kunne blive indført på det humanmedicinske område.

1.1.3. Liberalisering i øvrigt

Med den politiske aftale af 1. november 2000 om modernisering og liberalisering af apotekervæsenet blev det besluttet at ophæve apoteksforbeholdet og at frigive priserne for visse håndkøbslægemidler. Libe-raliseringen af håndkøbslægemidler blev gennemført i medfør af lov nr. 493 af 7. juni 2001 om ændring af lov om lægemidler, lov om apoteksvirksomhed og lov om erstatning for lægemiddelskader (Ophævelse af apoteksforbehold m.v.). Lovændringen trådte i kraft i oktober 2001, idet der med hjemmel i loven blev ud-stedt en bekendtgørelse om forhandling af håndkøbs-lægemidler uden for apotek, jf. bekendtgørelse nr. 605 af 25. juni 2001. Det blev herefter muligt for virksomheder og personer uden for apotekervæsenet at opnå tilladelse til at forhandle håndkøbslægemidler, der efter Lægemedelstyrelsens vurdering sundheds-mæssigt forsvarligt kan sælges uden for apotekervæ-senet.

I slutningen af 2004 – knap fire år efter iværksættel-sen af det liberaliserede salg af håndkøbslægemidler – anmodede Indenrigs- og Sundhedsministeriet Læge-middelstyrelsen om at udarbejde en bredere undersø-gelse af effekten af liberaliseringen af salget af visse håndkøbslægemidler.

Iværksættelsen af undersøgelsen var bl.a. begrundet i, at Lægemedelstyrelsens kontrolbesøg havde vist, at en del af de såkaldte liberaliserede salgssteder ikke overholder de regler, der gælder for ordningen. End-videre havde forskellige parter spurgt til muligheder-ne for at liberalisere salget af håndkøbsmedicin yder-ligere med det formål at øge tilgængeligheden af håndkøbslægemidler samt at øge salget heraf uden for apotek. Undersøgelsen skulle således afdække behø-vet for eventuelle ændringer i det gældende regelsæt og afdække mulighederne for en yderligere liberalise-ring på området.

I Lægemedelstyrelsens undersøgelse vurderedes ordningen med forhandling af håndkøbslægemidler uden for apotek samlet set som en succes. Undersø-gelsen viste, at liberaliseringen har ført til, at tilgæn-geligheden af håndkøbslægemidler er øget betragte-ligt. I den forbindelse er det væsentligt at bemærke sig, at undersøgelsen viste, at liberaliseringen af salget af håndkøbslægemidler ikke generelt har ført til et øget forbrug af sådanne lægemidler. Kun salget af ry-geafvænningsmidler er øget, hvilket umiddelbart an-ses for at være positivt. Den gennemførte undersøgel-se af ca. 100 udvalgte produkter viste, at de gennem-snitlige priser er lavere i dagligvarebutikkerne end på apotekerne. Undersøgelsen viste også, at forskellen mellem dagligvarebutikkernes og apotekernes priser generelt ligger på mellem 5 og 10 procent.

1.2. Politisk aftale om handlingsplan på medicinom-rådet

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har samlet de rejste problemstillinger i en handlingsplan, der rum-mer en række konkrete initiativer til at skabe større klarhed og gennemsigtighed på medicinområdet samt videreudvikle liberaliseringsinitiativerne i sektoren. Handlingsplanens forslag blev i efteråret 2005 drøftet med Apotekerforeningen, lægemiddelindustrien, grossisterne, dagligvarehandelen, dyrlægerne og selv-justitsorganerne på lægemiddelområdet.

Med udgangspunkt heri blev der den 8. juni 2006 indgået en aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om at gennemføre en handlingsplan på medicinområdet.

Initiativerne i aftalen har til formål at skabe større klarhed og gennemsigtighed på medicinområdet samt videreudvikle liberaliseringsinitiativerne, som blev igangsat ved den politiske aftale af 1. november 2000 om modernisering og liberalisering af apotekervæse-net.

Der indgår følgende seks punkter i den politiske af-tale om en handlingsplan på medicinområdet:

1. Rabatter
2. Regler vedrørende markedsføringsaktiviteter på lægemiddelområdet
3. Apoteksregnskaber og revision
4. Offentlighed hos selvjustitsorganer
5. Videreførelse af liberaliseringen i medfør af afta-len fra 2000
6. Liberalisering af salget af lægemidler til produktion-dyr og styrkelse af indsatsen for fødevarer-sikkerhed og dyrevelfærd